

GAZETA DORANNWA

ILUSTROWANY BIULETEN INFORMACYJNY WSCHODNICH KRESÓW

Nr. 6744.

Lwów, czwartek, 21 czerwca 1923.

Rok XIV.

Wydawca: Spółka Akcyjna Wydawnicza. Cena egz. 1000 Mp. Redaktor naczelny: Stanisław Zachariasiewicz

Rząd zamknął giełdy dewizowe!

Bankom odebrano prawo dewizowe.

Warszawa. (AW.) Dziś zostały zawieszony obroty na giełdzie warszawskiej aż do odwołania na podstawie par. 22, ustawy giełdowej. Wszystkie banki tracą prawo dewizowe i zobowiązane są do piątku swoje rezerwy przedstawić P. K. K. P.

Co spowodowało spadek naszej marki?

(m.) W związku z dalszym spadkiem waluty polskiej obserwowanym na giełdzie, wyjaśniają sfery międzynarodowe co następuje: Marka polska w ciągu dnia wczorajszego spadła w tym samym stopniu co marka niemiecka. Stosunek ich wzajemny w sobotę i poniedziałek nie uległ żadnej zmianie. Jasnym więc jest, że wczorajszy spadek marki jest w dalszym ciągu spowodowany kryzysem finansowym Niemiec. Oddziaływanie tego kryzysu jest jeszcze niemożliwe do zwalczania dla słabszego ekonomicznie organizmu gospodarczego Polski, chociaż analiza ostatniego spadku marki wskazuje, że zależność marki polskiej od niemieckiej, będąca dotąd stałym objawem życia finansowego Polski, stopniowo się zmniejsza. Podczas gdy marka niemiecka w okresie ostatniego katastrofalnego spadku straciła 5/6 swej wartości, gdyż dolar podniósł się z 24000 na 145000 mk. niem., marka polska straciła 4/6 swej wartości, gdyż dolar podniósł się z 45000

na 136000 marek polskich. Oddziaływanie kryzysu niemieckiego na stosunki gospodarcze Polski możliwe jest naturalnie wobec nieuporządkowanego budżetu, nacechowanego deficytem wskutek późnego uchwalenia przez Izby prawodawcze upoważnień podatkowych dla rządu, a w szczególności podatku przemysłowego i gumowego.

Wpływ kataklizmu gospodarczego Niemiec na sytuację finansowo-gospodarczą Polski jest tak silny wskutek rozwiniętych stosunków handlowych z Niemcami, wyrażających się cyfrą 70 proc. wartości ogólnego eksportu Polski do Niemiec, oraz cyfrą 30 do 40 proc. importu do Polski z Niemiec, że ostatnie przeobrażenie się Niemiec w organizm o niższej od Polski walucie, a więc w organizm o niższych cenach wewnętrznych wpłynęło na zatarowanie wywozu do Niemiec, oraz zmniejszenie wywozu w innych kierunkach, a to wskutek zwiększenia konkurencji niemieckiej.

Gdańsk obniżył markę polską.

(m.) Ostatnio telegramy przyniosły niezmiernie ciekawe informacje wyświetlające spadek marki polskiej. Dają one następujący obraz:

W Zurychu wynosiła marka niemiecka 0.0040, marka polska 0.0056, a więc 20 proc. wyżej od niemieckiej. W Berlinie w tym samym czasie płacono za dolara 147.000 marek niemieckich, a po zamknięciu giełdy nawet 157.000 mk. niem., a za 100 marek polskich 115 do 103 mk.

W Gdańsku tego samego dnia płacono dolar 148.000 mk. niem., a za 100 mk. pol. tylko 97.75 do 98.25 mk. niem. Gdy więc w Berlinie płacono o 11.000 do 20.000 mk. niem. wyżej, niż w Warszawie, a w Gdańsku o 12.000 mk. niem., jednocześnie marka polska w Gdańsku notowana jest niżej, niż w Berlinie.

Jestto jawny dowód, że główne źródło obniżania marki polskiej znajduje się w Gdańsku, w którym or-

ganizuje się atak na markę polską bardziej zacięty, niż w Berlinie. Przeciw temu powinien rząd polski wystąpić ze środkami zaradczymi.

12 ustaw skarbowych (min. Grabskiego).

Warszawa. (PAT.) „Kurier Warszawski” dowiadyuje się, że p. minister skarbu Grabski zamierza domagać się od Sejmu uchwalenia 12. ustaw skarbowych jeszcze przed ferjami letnimi. Wśród tych ustaw uważa p. minister za konieczne uchwalenie ustaw o podatku majątkowym, o finansach komunalnych i o preliminarzu budżetowym na trzeci kwartał.

Warszawa. (PAT.) „Kurier warszawski” donosi: W dniu wczorajszym komitet ekonomiczny Rady ministrów odbył posiedzenie, na którym omówiono plan akcji zaradczej wobec kryzysu finansowego. Plan ten następnie był przedmiotem dyskusji na posiedzeniu Rady ministrów które przeciągnęło się do późna.

Uposażenie urzędników państwowych.

(M.) Na memoriał pracowników państwowych w sprawie ustaw uposażeniowych, skierowany do marszałka Sejmu, odpowiedziała kancelaria sejmowa, że gdyby komisja budżetowa nie była gotowa ze sprawozdaniem w sprawie tych ustaw przed ferjami letnimi, wówczas

sprawy te weszłyby na porządek obrad Sejmu w czasie najbliższym, a więc albo w czasie ewentualnej krótkiej sesji sierpniowej, albo też w październiku. O zamiarze rządu wycofania tej ustawy marszałkowi ucie nie wiadomo.

WENUS WCIELONA.
MISS ELICE GYR.

której wymiary ciała odpowiadają z niesłychaną dokładnością posagowi Wenus z Miło.

F. ma S. FISCH

Lwów, ul. Hetmańska 24, vis-a-vis Teatru Wielkiego.
zawiadania, że otworzyła pierwszorzędną magazyn i skład krajowych i zagranicznych futer, tudzież własną pracownię kuśnierską. 3961

Zarządzenia walutowe we Lwowie.

Delegat ministerstwa skarbu we Lwowie wysłał do banków dewizowych następujące pismo:

Ministerstwo skarbu poleciło mi zawiadomić banki dewizowe, że wszystkie banki i instytucje zawiezza się aż do odwołania przyznane prawa dewizowe, pozostawia im

tylko komisjonerstwo dewizowe wyłącznie dla P. K. K. P. do piątku 22. VI. 1923.

Potrzebne dla przemysłu i handlu waluty dostarczać będzie P. K. K. P. w myśl osobnej instrukcji, która ustali warunki i sposób dostarczania walut.

Minister skarbu zawiesił aż do odwołania notowania i obroty walut zagranicznych na giełdzie.

Komisjonerzy dewizowi uprawnieni są do wykonywania komisjonerstwa wyłącznie dla P. K. K. P.

MIESZKANIA SŁUŻBOWE — POZA OCHRONĄ LOKATORÓW.

Warszawa. (Tel. wł.) (m) Posel Liebermann (P. P. S.), który referował projekt ustawy o amnestji, zrzekł się referatu, wobec tego przydzielono referat ten posłowi Bitnerowi (Ch. D.). Komisja prawnicza w związku z tem postanowiła uprosić marszałka, aby sprawę amnestji postawiono na pierwszym posiedzeniu lenum sejmowego w następnym tygodniu.

Omawiana również artykuł drugi projektu ustawy o ochronie lokatorów. Między innymi przyjęto punkt że mieszkania stanowiące uposażenie służbowe nie podlegają ochronie lokatorów. Również nie podlegają ochroni lokatorów banki, lokale do zabawy, kinoteatry i towarzystwa akcyjne.

Banki dewizowe będą tylko komisjonerami giełdy.

Warszawa. Tel. wł. (J.) Na podstawie rozporządzenia min. skarbu zawieszono na giełdzie warszawskiej obroty walutami, jakoteż transakcje dewizami. Bankom dewizowym polecono operacje swe prowadzić w walutach zagranicznych do piątku bieżącego tygodnia, a komisjonerom polecono wszystkie waluty zagraniczne przekazywać przez P. K. K. P.

Jak z tego widać cofnięto prawa dewizowe bankom, które je posiadały. Rozporządzenie to wywołane zostało okolicznością, że poważne nawet banki uchylają się od obrotu walutami, natomiast dewizami zajmują się w sposób spekulacyjny tylko banki mniejsze. Banki dewizowe same zupełnie walut nie dostarczają, żądają od P. K. K. P. dewiz, zaś obecne banki dewizowe będą tylko komisjonerami giełdowymi.

MARKA POLSKA NIŻEJ OD NIEMIECKIEJ.

Warszawa. (Tel. wł.) (J.) Z Gdoin-ska donoszą, że marka polska dnia dzisiejszego pozostaje w stosunku do marki niemieckiej poniżej alpari. Wczoraj spadła marka polska w Gdańsku do 90.

OD WYDAWNICTWA.

Dalsza, bardzo znaczna podwyżka ceny papieru drukowego, ta dzień gwałtowne podrożenie w dniach ostatnich całego szeregu innych artykułów niezbędnych dla druku gazety, zmuszają nas równocześnie z innymi dziennikami lwowskimi, krakowskimi i warszawskimi do podniesienia ceny pojedynczego egzemplarza i prenumeraty.

Począwszy od

20. czerwca 1923 r.

kosztuje 1 egzemplarz „GAZETY PORANNEJ“

1000 Marek

Prenumerata zaś miesięczna wynosi:

bez dostawy	27.000 Mkp.
z dostawą lub przes. poczt.	30.000 Mkp.
zagranicą	35.000 Mkp.

Wydawnictwo „Gazety Porannej“

Min. Grabski i Kucharski muszą natychmiast ustąpić!

Warszawa.

(n.) W kołach politycznych i finansowych fatalna sytuacja walutowa uczyniła wielkie wrażenie.

Handel i przemysł polski znajdują się na drodze do ruiny.

Ludność w ciągu kilku dni nagie zubożała.

Poważne koła warszawskie opierają się na licznych dowodach fatalnego stanu handlu i przemysłu, domagają się od rządu natychmiastowego ustąpienia min. skarbu

Grabskiego i min. przemysłu i handlu Kucharskiego.

Nie było dotąd przykładu tak fatalnej gospodarki, jaką wprowadził w skarb nasz p. minister Grabski. Wielkie centra handlowe i przemysłowe wskazują równocześnie, jako na sprawcę złego min. Kucharskiego, który nie potrafi wywrzeć wpływu na min. skarbu i w ten sposób pchnął cały dorobek przemysłu i handlu w przepaść i zdał ostateczny egzamin swojej nieudolności.

Rto powita rum. parę królewską w Sniatynie

Warszawa. (PAT.) Pisma donoszą, że na powitanie królewskiej pary rumuńskiej wyjadą do granicznej stacji w Sniatynie liczni przedstawiciele władz polskich. Z ramienia p. prezydenta Rzeczypospolitej wyjedzie adiutant pułk. Pusłowski, który pełnić będzie służbę przy królu, jako specjalny adiutant. Do dyspozycji

króla przydzielony będzie również gen. Tadeusz Rozwadowski, który będzie pełnił służbę honorową przez cały czas pobytu króla w Polsce. Do boku królowej, jako specjalny adiutant przydzielony będzie pułk. Przeździecki. Wyjazd delegacji nastąpi dnia 22. bm.

Uchwalenie numerus clausus.

Warszawa. Tel. wł. (m.) Na dzisiejszym posiedzeniu komisji oświatowej obradowano nad sprawą numerus clausus. Referował poseł Konopczyński (Z. L. N.), który przedstawił projekt ustawy do artykułu 85. ust. o szkołach akademickich z dnia 20. lipca 1920. *Szczegóły* ten ustęp ma treść następująca: „W polskich szkołach akademickich na wydziałach świeckich przy przyjmowaniu studentów wolnych słuchaczy na poszczególne wydziały należy uwzględnić kandydatów należących do mniejszości narodowych, wyznaniowych i językowych nie posiadających odrębnych szkół akade-

mickich w granicach ich stosunku liczebnego do ogółu ludności państwa.

Następnie zabrał głos min. Głabiński, który oświadczył, że Rada ministrów podziela pogląd wyrażony na poprzednim posiedzeniu komisji oświatowej, iż „numerus clausus” nie sprzeciwia się konstytucji i wprowadzenie jego jest potrzebne dla normalnego rozwoju studiów. Min. Głabiński oświadczył, że projekt zapewnia mniejszościom narodowym, językowym i wyznaniowym prawo studiów w wyższych uczelniach polskich, o ile te mniejszości nie posiadają własne uczelnie.

Po długiej dyskusji komisja oświatowa uchwaliła 16 głosami w trzecim czytaniu projekt posła Konopczyńskiego o numerus clausus. Za tym projektem głosowali: Z. L. N., Ch. D., grupa Dubanowicza, P. S. L. Piast i N. P. R., przeciw P. P. S., Wyzwolenie i mniejszości narodowe. Poseł Czapiński imieniem P. P. S. i poseł Thon imieniem koła żydowskiego zgłosili votum mniejszości.

TORPEDOWCE POLSKIE W DRODZIE DO LIBAWY.

Gdańsk. (PAT.) Torpedowce „Krakowie, Kujawiak i Ślązak” pod dowództwem komandora porucznika Edwarda Sadowskiego wyjechały z Gdańska do Libawy, skąd udadzą się do Rygi.

KŁĘSKA P. WITOSA W WIELUNIU

Warszawa. (Tel. wł.) (J.) Z Wielunia (województwo łódzkie) donoszą, że na odbytem tam w niedzielę wiecu ludowym, zwołanym przez Wyzwolenie, który zgromadził zarówno zwolenników tego stronnictwa, jak i piastowców, jednomyślnie wyrażono Witosowi votum nieufności i wezwano posła tego stronnictwa z województwa łódzkiego Chwalińskiego do złożenia mandatu. Wreszcie wyrażono jednomyślnie cześć dla marszałka Piłsudskiego, w końcu zaś votum zaufania dla Wyzwolenia i grupy posła Dąbskiego.

W BERLINIE DOLAR 167 TYSIĘCY!
Warszawa (m.) Z Berlina donoszą: Wczorajsza giełda stała pod znakiem niesłychanej zwyczajki dewiz zagranicznych. Pod wieczór notowano dolar 167 tysięcy, a funt szterl. 777 tysięcy mk.

NADESLANE.

Lwowska Ekspozytura Oddziału Likwidacji Demobilu Wojskowego „DEMAT” ogłasza

SPRZEDAŻ ŁOMU ŻELAZNEGO

w ilości około 19 wagonów z podziałem na następujące kategorie:

- Szmelc kuty.
- Szmelc hutniczy grubości powyżej 3 m/m.
- Szmelc hutniczy grubości poniżej 3 m/m.
- Puszki blaszane.
- Szmelc lany.
- Podkowy stare.
- Szmelc mieszany.
- Szklanki z pocisków armatnich.

Do konkursu przystąpić mogą tylko konsumenci i bezpośredni dostawcy hut żelaznych.

Termin składania zamkniętych ofert do 30. czerwca br. godz. 10.

Przy ofercie winien być dołączony kwit na złożone wadium 500.000 mk. Ceny oferowane powinny być podane wedle powyżej podanych kategorii materiałów.

Bliższych informacji udziela Kierownictwo Ekspozytury „Demat” w godzinach urzędowych (Lwów, ul. Walowa l. 9, l. p.).
Jednocześnie zawiadamia się, iż na sprzedaż konkursowa K. 260 upływa termin składania ofert dnia 11. lipca 1923 roku, godz. 12 w poł.
Kierow. Ekspozyt. „DEMAT” Lwów

Czytajcie „Szczytkę”!

Urzednicy Rusini bojkotuja wojewode!

Skandaliczne zajscia w Zabiu.

Wyrzucic platnych wrogow Panstwa!

(Telefonem od naszego koresp.)

Stanislawow.

(st.) Kontynuujac dalej swe podroze wizytacyjne, ziechal niedawno p. Wojewoda do Kosowa, gdzie witala go nader serdecznie reprezentacja miejska i powiatowa, oraz reprezentanci wojskowości, wladz i urzedow. Po uroczystosciach przedwstepnych udzielal p. Wojewoda przez kilka godzin audjencji, na ktore — jak nas informuja — zgłaszali sie przewaznie wloscianie z prosbami ustalenia i uregulowania niezmiernie dla nich waznych spraw przekraczania granicy państwowej. Gospodarstwa rolne i pastwiska polozone na samej granicy rumunskiej sa dla ludności tamtejszej źródłem utrzymania i dlatego tez wlascciele tych gruntow czuja sie pokrzywdzeni surowymi zarzadzeniami wladz, tak naszych, jakotez rumunskich, bo wskutek tego albo calkiem nie moga korzystac ze swoich polowin, albo tez zmuszeni sa obchodzic dalekie punkta graniczne, jako punkta przejscia.

W Zabiu przyjeta p. Wojewode tamtejsza ludność wloscianska chlebem i solą, natomiast inteligencja miejscowa ruska, jak urzednicy sadow, pocztowi i t. p. ostentacyjnie wstrzymali sie od wzicia udzialu w powitaniu reprezentanta Rządu. Sprawa ta powinny sie zainteresowac kompetentne czynniki i surowo napietnowac, tembardziej, iz w gre wchodzi urzednicy państwowi, u ktorých podobnego postepowania absolutnie tolerowac nie mozna. Sądzi my zreszta, ze i p. Wojewoda Jurystowski zajmie w tym wzgledzie odpowiednie stanowisko.

W Burkucie rozpatrywana byla na miejscu sprawa zalozenia tamze sanatorium dla urzedników państwowych. P. Wojewoda obiecal sprawe poprzec w Ministerstwie Zdrowia Publiczn. Piękny projekt czynników miejscowych powinien

byc ze wszecch miar uwzględniony, gdyz w gre wchodzi nie tylko sprawy lokalne, lecz dobro ogolu urzedników polskich.

W drodze powrotnej zatrzymal

sie p. Wojewoda w Kutach, gdzie u miejscowego proboszcza ks. Manugiewiczza zetknal sie z reprezentantami tamtejszego spoleczenstwa polskiego.

ATLETA TURECKI NIEZWYKLEJ SILY.

W jednym z cyrkow wędrownych w Persji opisuje sie atleta turecki niezwyklej sily. Jak rycina powyjsza przedstawia, utrzymuje on rękami dwa konie.

rozpedzone w rozbieznych kierunkach. Aktem tym wywoilnie prawdziwy podziw dla wytrzymałości swoich muskulow.

Ruscy chłopi przed sądem.

(—) Przed trybunałem orzekającym okr. sadu karnego wznowiono wczoraj rozprawe przeciw 24 ruskim chłopom z Switarzowa pow. Sokal który 30 kwietnia 1922 r usilowali rozbić zgromadzekolonistów polskich w czytelni miejscowej. Nastepnie wobec interweniujacych posterunkowych policji przybrali oni grozna postawe i usilowali odbić dwóch prowadzacych aresztowanych przez policje.

Wobec groźnej postawy tłumu, liczącego okolo 300—400 ludzi, posterunkowi zaniechali aresztowania, ale skoro nazajutrz przyaresztowali dwóch najbardziej buntowniczych parobków, chłopci ruscy otoczyli posterunek i chcieli pow-

tornie odbić aresztowanych. Dzięki energicznej postawie posterunkowych aresztantów nie odbito, a kres dalszym awanturoni položylo dopiero przybycie z posilkiem policji ze Sokala.

Akt oskarzenia obejmowal wprawdzie 40 osób, ale po dwóch rozprawach zastanowiono sledztwo przeciw kilkunastu oskarzonym tak, ze na lawie oskarzonych zasiadło jedynie 24 chłopów. — Wczoraj rozpoczelo sie przesluchiwanie oskarzonych. Rozprawa potrwa 3—4 dni. Trybunałowi przewodniczy s. r. o. Hozzowski, oskarza prokurator Sopotnicki, bronia adwokaci dr. Dawydiak i dr. Woloszyn.

OSTATNI MOHIKANIE

wspanialy dramat w 6 akt. według powiesci F. Coopera. Dziś KINO LEW.

Wywiad z senatorem Bol. Wyslouchem.

Aktualne zagadnienia polityczne.

(Koresp. własna „Gazety Porannej”)

Warszawa, w czerwcu. Czciogodny twórca ruchu ludowego, senator Wyslouch, zgodzil sie udzielic odpowiedzi na kilka pytan, dotyczacych ostatniego rozlamu w stromictwie P. S. L. Piast.

Zawiazala sie nastepujaca rozmowa:

— Co p. senator urwaza za istotna i najgłębsza przyczyne rozlamu?

— To, co juz podkreślone zostalo w naszej deklaracji: urwazamy zwiazek Piasta z Ch. J. N. za nie-naturalny i pociagajacy za soba zalamanie sie ruchu ludowego, z drugiej zaś strony — narażający interesy Państwa na powazne niebezpieczeństwo. Przytem obalenie rządu takiego, jakim był rząd gen. Sikorskiego wtedy tylko mogłoby być usprawiedliwione, gdyby następcą jego miał być rząd, oparty nie na znikomej i sztucznej, ale na silnej większości demokratycznych stronnicw sejmowych — a podstawą naszych sądów były nie tylko doświad-

czenia i spostrzeżenia z ostatnich miesiecy. Znaną nam byla takze w ogólnych zarysach, tak troskliwie dotąd ukrywana przed spoleczeństwem treść paktu między Piastem a Ch. J. N. Jesteśmy skrepowani w tej sprawie zastrzeżeniami poufności, ale jako przyklad sui generis, pomysłów, przytoczyć moge ten szczegól, który sie juz przedostal do wiadomości publicznej, ze agrarna polityka kresowa owego paktu traktuje województwa kresowe zachodnie i wschodnie według jednakoowego szablonu, zapoznając różnice etnograficznego i gospodarczego charakteru tych dzielnic. Zmiana maximum posiadłości rolnej na Kresach z 400 h. na 100 do 400 h. da absolutnie inne wyniki za zachodzie, gdzie ludność jest rdzeniem polską, inne — na wschodzie.

Poza tem zupełnie jasno zdawalismy sobie sprawe o konsekwencjach zawartego układu w stosunku do spraw wojskowych. Rozumieliśmy,

Odroczenie dla akademikow

ROCZNIKA 1900, 1901 i 1902.

Warszawa. (J.) W związku z poborem do wojska r. 1902 informuje sie, ze akademikom szkól wyższych i uczniom szkól średnich przyskuguje prawo do Odroczen na czas ukończenia zakładu naukowego.

Zainteresowani z rocznika 1902, oraz ci z rocznika 1901 i 1900, którzy uzyskali juz odroczenia, winni podczas obecnego przegladu na komisiach P. K. U. zlozyc podania o odroczenie na czas studiow.

LWOWSKA EKSPozyTURA ODDZIAŁU LIKWIDACJI DEMOBILU WOJSKOWEGO

„DEMAT” ogłaza

KONKURS

na zaladowanie do wagonow kolejowych slupkow zelazno-betonowych znajdujacych sie przy stacjach kolejowych w szeregu miejscowosci Malopolski wschodniej.

Ogólna ilość materiału do zaladowania obliczona jest na okolo 700 wagonow, z czego najwiecezsa ilość okolo 500 wagonow zlozona jest przy stacji kolejowej w Uhnowie.

Do przedsiębiorcy nalezedz będzie staranie sie o wagon kolejowy, zaladowanie i wyslanie wagonu na podstawie dostarczonych mu kredytowych listow przewozowych.

Wynagrodzenie przedsiębiorcy wyplacone będzie materialem przez niego zaladowanym w naturze, a mianowicie slupkami zelazno-betonowymi do 2 m. dlug. i slupkami dlugosci ponad 2 m. znacznie uszkodzonymi.

Oferty, które w terminie do 30. czerwca br. skladać nalezy w biurze Ekspozytury „Demat” we Lwowie, ul. Walowa l. 3, winny zawierac wysokeosc wynagrodzenia, oznaczoną w procentach zawagonowanci ilości materiału — Oferty maja być zamknięte, opatrzone w napis „Oferta na ladowanie slupkow zel.-bet.”

Do oferty ma być dołączony dowód zlozenia wadium 500 000 mk.

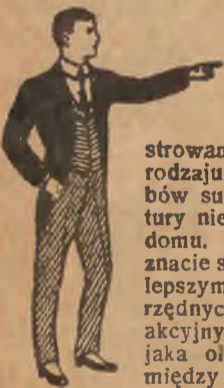
Otwarcie ofert nastapi w dniu 30. czerwca br. o godz. 10 rano.

Bliższych informacji udziela Kierownictwo Ekspozytury „Demat” we Lwowie w godzinach urzędowych.

Kierownictwo Ekspozyt. „DEMAT” Lwów.

NADESLANE.

ZADAJCIE BEZPLATNIE!

Przyslijcie nam kartke pocztowa ze swym adresem, a wzamian otrzymacie zupełnie bezpłatnie ilustrowany katalog wszelkiego rodzaju wykwinnych wyrobów sukiennych i manufaktury niezbędnych w każdym domu. W ten sposób zapoznacie sie szczególowo z najlepszymi wyrobami pierwszorzednych fabryk i towarzystw akcyjnych i przekonacie sie, jaka oibrzymia różnica jest między naszymi cenami fabrycznymi a cenami w Waszej miejscowosci. — Adresujcie:

FIRMA HANDLOWA

BERNSZTEIN i Ska

BIALYSTOK,

Sklady fabryczne. 9672-2

Dentysta Dr. Helfer

przymaj Kopernika 3. 9692

Oficerowie rezerwy pod jednym sztandarem.

za rzecz, leżącą na linii polskiej racji stanu obalenie tego rządu przy pomocy tychże mniejszości. Argumenty nasze jednak objęły się o twardą szcianę powziętych z góry planów.

— Dlaczego rozłam nastąpił dopiero w ostatniej chwili?

— Do ostatniej chwili nie było pewności, czy pakt zostanie zawarty. Nie chcieliśmy więc wywoływać rozdwojenia bez koniecznych powodów. Lojalnie jednak uprzedzaliśmy, że, zarysowujące się różnice poglądów, doprowadzić muszą, w razie zawarcia umowy ze stronnictwami Ch. J. N., do najdalszych konsekwencji.

— Jak p. senator zapatruje się na wysuwana z tamtej strony kwestję solidarności klubowej?

— Zasada solidarności klubowej jest oczywiście istotnym punktem regulaminu każdej organizacji klubowej. Ale w regulaminie P. S. L. w tym samym artykule, który mówi o solidarności — jest jeszcze inny punkt istotny, wysunięty na czoło: zasada sumiennego spełniania obowiązków poselskich. Regulamin nie powiada, jak postąpić należy, jeżeli dwa tych zasad uzgodnić niepodobna. Ale odpowiedź na to pytanie daje księga naszych praw i obowiązków: Konstytucja. Uważa ona posłów i senatorów za przedstawicieli narodu, którzy w ślubowaniu poselskim zobowiązują się do „pracy dla dobra Państwa Polskiego, jako całości, wedle najlepszego swego rozumienia i w zgodzie z sumieniem”.

— A jednak insynuuje się panom obowiązek złożenia mandatów?

— Rozumiem złożenie mandatu, jeśli ktoś opuszcza sztandar i występuje ze stronnictwa, ale nie z klubu, który zeszedł z linii programowej i potargał zobowiązania wyborcze. Gdyby moralna konieczność rozstała się z klubem pociągała za sobą mus zaprzeczenia mandatów przez złożenie ich w ręce przeciwników politycznych, to można powiedzieć, że regulamin klubu przekreślałby ustalone przez Konstytucję ślubowanie i czyniłby z członka Izby prawodawcy służbę partyjnego klubu, nie służbę narodu.

— Jak liczny jest obecnie Klub panów i jaka jest jego „urzędowa nazwa?

— „Klub ludowy P. S. L.” liczy obecnie 18 członków, a przypuszczamy nie bezzasadnie, że liczba ta wzrośnie.

— Więc, jak pan senator wyobraża sobie przyszłość ruchu ludowego po rozłamie i działalność klubu P. S. L. na terenie sejmowym?

— Ruch ludowy ulegnie zapewne większemu zróżnicowaniu. Przy p. Witosie pozostaną bogatsi obłopi, których interesy zbliżone są do interesów większej własności. Natomiast reszta warstwy włościańskiej skonsoliduje się w silne stronnictwo ludowe, element potęgi przyszłej Polski.

Na terenie parlamentarnym nastąpi to już, przy zachowaniu zupełnej samostanności, zbliżenie klubu P. S. L. do Wywolenia, co wraz z pomniejszonymi częściami ku nam grupami ludowymi, stanowi zrzeszenie znacznie silniejsze liczebnie od Klubu Piasta.

Mamy przed sobą prostą linię naszego programu i tej trzymać się nadal będziemy, a wierzymy, że zbierające fale nuch ludowego ochryła niebawem wszelkie mielizny chwili bieżącej.

H. C.

Związek oficerów rezerwy W. P. we Wschodniej Małopolsce zawiadania, iż po wielu pracach zawiązano ostatecznie w Warszawie ogólnopolski Związek oficerów tak rezerwy, jak i w stanie spoczynku i inwalidów. Organizacja Związku jest dostosowaną do organizacji wojskowej. Każdy okręg korpusu tworzy oddział Związku. W siedzibach P. K. U. tworzy się koło, do którego należą oficerowie na obszarze P. K. U. W większych miejscowościach, które nie mają P. K. U., najstarszy rangą obejmuje kierownictwo. Jako podstawową zasadę Związku przyjęto postanowienie naszego statutu, że celem Związku jest popieranie każdego działania, zmierzającego ku ochronie i wzmocnieniu Państwa Polskiego, a każdy oficer niezynny obowiązany jest wszelkimi sposobami i przy każdej sposobności przeciwdziałać szkodliwym dla całości Państwa lub Armii działaniom oraz popierać czynnie każdą działalność ku takiej ochronie skierowaną.

Dla obszaru województwa lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego stanowi Związek we Lwowie jeden oddział.

W najbliższym czasie oczekiwać należy, iż poważna liczba oficerów przejdzie do rezerwy, dlatego Zarząd wzywa wszystkich oficerów nieczynnych, ażeby jak najspieszniej zorganizowali się przy przynależnych P. K. U. i donieśli do Związku (Lwów, ul. Rutowskiego 1. 7) o utworzeniu koła oraz nazwisko kierującego.

Ponieważ zadaniem Związku jest obrona wszelkich praw oficerów i poprawa ich losu, przypomina Związek, iż w statutach jest przewidziane prawo Związku do obejmowania zastępstwa każdego członka Związku. Ażeby przyznanie oficerom rezerwy prawa nie tylko utrzymać, ale i rozszerzać, powinni wszyscy członkowie jak najczęściej przysyłać swe uwagi i spostrzeżenia do

Związku Lwów. Ważne informacje przysyłać pod „zamknięciem”.

Związek poleca zarazem, ażeby w każdej instytucji czy urzędzie, przy którym jest choćby kilku tylko oficerów, najstarszy rangą spisał członków i spis taki jak najspieszniej przesłał do Związku. Dotyczy to miasta Lwowa, a w większych miastach prowincjonalnych spis taki należy przesłać do kierownika koła.

Rozłam w klubie białoruskim.

Warszawa (AW.) Dzienniki warszawskie donoszą, że w łonie białoruskiego klubu sejmowego w ostatnim czasie zarysowały się wewnętrzne tarcia. Wśród części posłów niezadowolone wywołuje arbitralna polityka zakonspirowanej „Nacjonalnej Rady” w Wilnie z prezesem Łuckiewiczem na czele, a głównie

jej zbytnie uleganie wpływom niemieckim. Inna część posłów, będąc zwolennikami bolszewickich metod działania, prze do przygotowania ludności białoruskiej do wrogich przeciw Polsce wystąpień, co jednakowoż dotychczas nie znajdowała oddźwięku wśród mas tej ludności.

Ogólny spis oficerów.

WSTRZYMANIE PRZENIESIEN DO DNIA 1. SIERPNI.

Na wzór armii obcych, gdzie co rok był wydawany szczegółowy spis ewidencyjny oficerów — sztab generalny W. P. przystępuje do wydania obszernego wykazu służbowego oficerów. Pracą tą, zakreśloną na szeroką skalę, kieruje szef oddziału personalnego sztabu generalnego pułk. Małinowski.

Księga będzie zawierała szereg

danych ewidencyjnych o każdym z oficerów, zarówno zawodowych, jak z rezerwy. W związku z tem od dnia dzisiejszego do 1. sierpnia zostaną wstrzymane wszelkie przydziały i przeniesienia oficerów, z wyjątkiem przeniesień wewnątrz oddziałów, przeniesień z jednego korpusu osobowego do drugiego, oraz zmian na stanowiskach wyższych dowódców i władz centralnych.

Nowy podatek od majątku.

(p.) W poniedziałek, 18 bm. odbyło się pełne posiedzenie Izby handlowej i przemysłowej. Dyr. Trawiński i dr. Tenner zdawali sprawę z czynności Izby za czas od ostatniego posiedzenia, z których przytaczamy najważniejsze: Prezydium Izby

odniosło się do Min. przem i handlu, aby przy rozdziale kontyngentu cukru uwzględniono w większym stopniu firmy handlowe

interweniowało w Ministerstwie spr. zagranicznych w sprawie złagodzenia utrudnień paszportowych,

interweniowało w Min. skarbu o możliwe złagodzenie w rozporządzeniu wykonawczym ostrych przepisów państwowego podatku przemysłowego,

odniosło się do Rządu o włączenie do ustaw o ochronie lokali zajętych na hotele.

W sprawie uruchomienia Oddziału P. K. O. we Lwowie otrzymała Izba informacje z Dyrekcji warszawskiej, że w jesieni zostanie otwarty taki oddział w Krakowie, otworzenie zaś oddziału we Lwowie nie jest na razie aktualne.

Szczególniejsze zainteresowanie wywołał referat dra Munda o projekcie ustawy o podatku majątkowym. Podatek ten ma być ściągany jednorazowo ze wszystkich majątków, wartości powyżej 2 tysięcy złp. w wysokości 2—10%, a wpływ jego ma służyć na pokrycie nadzwyczajnego deficytu z lat 1923, 1924 i 1925, odpowiadającego wydatkom wojskowym, oraz wydatkom na odbudowę kraju. Majątek ma być oszacowany w złotych polskich, a podatek spłacony ratami w markach wedle kursu zło tego. — Referent oświadczył się przeciw szacowaniu w złocie, gdyż cena złota różnie szybciej, niż inne ceny, m. in. ceny nieruchomości, może więc zaść wypadek, że 10 proc. podatku zrówna się z wartością całego majątku.

Przeciw projektowi wystąpił w dłuższym przemówieniu p. Kolischer, którego wnioskami Izba uchwała: odnieść się do ster odnośnych z przedstawieniem.

że podatek ten jest sprawą zbyt trudną, by można ją zrealizować ustawodawczo za 8 dni (do 28 bm.) należy ją więc odroczyć przynajmniej przez ferie tembardziei że organy skarbowe będą przez nowy podatek progresywny i podatek przemysłowy tak zaabsorbowane, iż będzie niemożliwym wymierzenie i ściąganie podatku majątkowego w najbliższych miesiącach. Mowca w obszernym wywodzie krytykował emisję bonów, złotych, które zapewnają spekulantom niesłychany procent, wynoszący dziś 3.000 proc. kosztem skarbu. Zdaniem mówcy trzeba zwrócić uwagę Rządu i Sejmu, że im prędzej skończy się z bonami, tem lepiej.

NADESŁANE.

JENERALNA REPREZENTACJA NA RZECZPOSPOLITĄ POLSKĄ GENS i SKA w Warszawie ODDZIAŁ LWÓW, Trzeciego Maja 15.

Stan dróg i mostów w Stanisławowskiem.

(Od koresp. „Gazety Porannej”.)

Stanisławów, w czerwcu. (st.) Przed wojną drogi powiatowe i gminne obecnego województwa stanisławowskiego potrafiły zadowolić najbardziej wymagających, dziś jednak, kiedy zorały je ciężkie armaty, automobile ciężarowe etc., przy zupełnym zaniedbaniu konserwacji, przedstawiają obraz pożalowania godny. Dość wspomnieć gościńce powiatowe Halicz—Meducha—Podhajce i Halicz—Dubowce—Marjampol—Ujście Zielone, gościńce do Tyśmienicy i Bohorodczan, a potem drogi gminne z Pacykowa do Stanisławowa i Wodniki—Delejów—Hrymidów—Jeziorko. Na każdym

kroku wyboje, gdziegdzie naprawiane błotem, a już o mostach to wprost przykro wspomnieć. Deski polamane lub powyrywane, niezabezpieczone wyłomy, skazujące każdego jadącego, a nie obznajomionego ze stanem odnośnej drogi na nieobliczalne szkody i nawet niebezpieczne wypadki. Jako przykład niech służy fakt, że niedawno na moście koło Uhornik złamał nogę koń biednego gospodarza. I kto pokryje teraz tę szkodę? Możeby wreszcie odpowiednie czynniki zainicjowały akcją tak poważną i przystąpiły wreszcie do jakiegokolwiek akcji, a pomoc gmin jest zapewniona.

Katastrofalny wybuch Etny.

Paniczna ucieczka 22 tysięcy mieszkańców. — Zorganizowano pociągi ratunkowe.

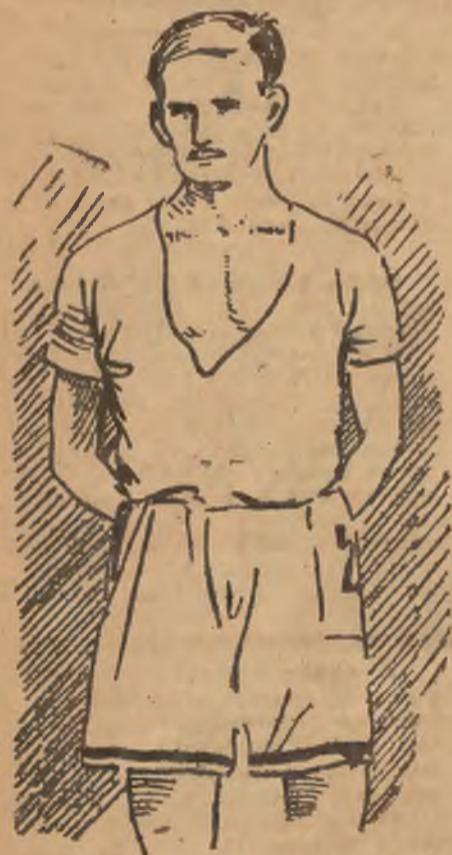
Wedeń. (PAT.) „N. Fr. Presse“ z Neapola: W nocy z soboty na niedzielę nastąpił po silnych wstrząsieniach ponowny wybuch Etny. Utworzyło się pięć nowych kraterów, z których wydobywa się lawa w znacznej obfitości. Okoliczne lasy pinjowe i pola zostały zniszczone. Mieszkańcy zaczęli w panice uciekać. Strumień lawy szeroki na 300 metrów posuwa się w kierunku na Lingua Glossa. Żołnierze, milicja, faszyci i straż ogniowa przybyli na zagrożone miejsce

i pomagają ludności unosić dobytek. W nocy Cattania zaalarmowana została nowym wybuchem. Widok Etny, z której wydobywa się jasny słup „gnia” wywołuje zgrozę.

Dalsze depezesz donoszą z Cattanii, że strumień lawy znajduje się w odległości jednego kilometra od Lingua Glossa. 22000 ludzi opuściło tę miejscowość. W wielu miejscach Sycylii zorganizowano pociągi ratunkowe. Połączenie telegraficzne między Messyną a Cattanią nie funkcjonuje.

Rozgrywka z Niemcami i owacja dla Kuchara

POGOŃ-ENTRACHT 7 : 1 (5 : 0).

WACŁAW KUCHAR.

(—) Wczoraj Lwów ujrzał na zielonej murawie po raz pierwszy drużynę niemiecką z Lipska. Drużyna ta była

niedawno mistrzem południowych Niemiec, a i dziś jeszcze zajmuje w niemieckim sporcie piłki nożnej poczesne miejsce.

Zobaczyliśmy jedenastkę fizycznie dobrze się prezentującą, z dobrym opanowaniem piłki, ale słabą taktyką i z germańską ociężałą.

Goście zlekceważyli sobie widocznie polską piłkę nożną i to było bezsprzecznie źródłem ich klęski, wyrażającej się w wyniku, który miał nawet szansę zmienić się w dwucyfrowy.

Pogoń dała ze siebie wszystko, co miała najlepszego. Nawet Garbień, za mało w pierwszej połowie ruchliwy, wżął na ambit po pańszczy. Jubilat i ulubieniec lwowskiej publiczności Wacek Kuchar dokazywał cudów waleczności i szedł przebojem, jaki się rzadko widuje.

W pierwszej połowie gry Pogoń uśadowiła się na polu gości i wprost bombardowała ich bramkę. Ogółem padło 22 strzałów na bramkę (licząc i auty), podczas gdy Pogoni miała ich zaledwie 7.

W drugiej połowie obraz gry zmienił się dopiero ku końcowi, gdyż widać było wysiłek gości, ażeby z klęski wyjść przynajmniej z honorem. Zdobyli jedną bramkę przez l. łącznika i na tem się skończyło.

Po obu stronach nie wykorzystano kilku ładnych pozycji. Bramki strzelił dla Pogoni: Wacek 3, Garbień 2, Stonecki i Batsch po jednej. Rogów 3 : 1 dla Pogoni. Sędzia p. Schlessler może służyć jako wzór dla wielu lwowskich kolegów.

Co słyhać w Śniatynie?

Śniatyn, dnia 18. czerwca.

Praca społeczna na kresach, podjęta ze strony patriotycznych jednostek, szczerze oddanych narodowi polskiemu i Państwu, poczyniła wydatne owoce. Jednym z licznych dowodów jest obywatelski gest Rady powiatowej i Rady gminnej w Śniatynie, uczyniony jedynie dzięki niezmordowanej pracy burmistrza Śniatynia p. Niemczewskiego.

Onegdaj odbyło się posiedzenie Rady powiatowej, na którym na wniosek p. Niemczewskiego uchwalono jednogłośnie piękny budynek Rady powiatowej darować Towarzystwu rolniczemu na otwarcie Szkoły rolniczej z polskim językiem

wykładowym. Uchwała ta jest znamieną skoro się zważy, że za wnioskiem głosowali także Rusini. Tym sposobem na kresach powstaje nowa silna placówka polska, do czego przyczyniła się i Rada gminna, darując dla tej szkoły 8 morgów pola ornego.

Wkrótce starostwo, które mieści się w budynku Rady powiatowej, przenosi się do własnego gmachu, poczem natychmiast będzie otwarta Szkoła rolnicza.

Spodziewanem jest również, że dzięki sprężystej akcji i mozołnemu staraniom p. Niemczewskiego, ponownie reaktywowanymi będącymi urząd celny, zamknięty tu z dniem 1. bm.

Wielokrotny „hrabia” na ławie oskarżonych.

UJĘCIE ZUCHWAŁEGO OSZUSTA. — WYSTĘPOWAŁ POD NAZWISKAMI WSZYSTKICH RODZIN ARYSTOKRATYCZNYCH POLSKICH. — GROZI MU 10 LAT WIEZIENIA.

Na wokandzie wojskowego sądu w Warszawie znalazła się ciekawa sprawa. Na ławie oskarżonych zasiadł oddawna poszukiwany hochsztapler pierwszej klasy Sołtyśki, który grasował niemal po całej Polsce, dopuszczając się niezwykle śmiałych i pomysłowych oszustw. Występował on na dworach większych w roli hr. Szembeka, hr. Tarnowskiego, hr. Lanckorońskiego, hr. Potockiego, hr. Sołtyka, hr. Tyszkiewicza, p. Dzieduszyckiego; w mniejszych i po plebanjach za Siemińskiego, Przeździeckiego i t. p. Wpraszał się na gościnie, często nocował i w trakcie tego okradał gościnnych gospodarzy z biżuterji, broni, bielizny, często przywłaszczał sobie futra, które mu na drogę do okrycia czasowo udzielano.

na plebanjach przedstawiał się jako delegat arcybiskupa, przywożący nominacje na lepsze probostwo, w mieszkaniach po miastach jako przejezdny kolega oficera syna gospodarzy, po mieszkaniach oficerskich jako adiutant lub kurier wyższych władz wojskowych,

powołujący oficera w ważnej sprawie, wreszcie jako krewny, kuzyn, na balach jako adiutant Belwederu, zawsze zaś z zadziwiającą nieraz znajomością stosunków wybierał chwile, gdy gospodarzy, a przynajmniej jednego z nich nie było w domu, poczem zaufanie służby zdobywał śmiało wystąpieniem i przed stawianiem stosunków osobistych. Gdy się kogoś z domowników na chwilę nie mógł pozbyć,

rozbił się do mycia, przyczem niewiasty przy swej wstydlivości usuwał za drzwi, wtedy zaś w momencie opróżnienia biurka, szafy, zegarki. Potem zaczynał pisać list, wysyłał na chwilę obecnych, przyrzekał przyjść później, tłumaczył się potrzebą wyjścia do kościoła, obeirzenia zepsutego właśnie samochodu i t. p. i w ten sposób się ulatniał.

Przeprowadzone śledztwo obejmuje 4 tomy aktów! Oskarżonemu grozi 10 lat więzienia. Wyrok zapadnie w najbliższych dniach.

Nie będzie już obłosek dla aktorów.

Na wyspie Kibic wynaleziono niedawno niezwykle oryginalny instrument, mający zastosowanie w teatrach. Mianowicie, każdy chłopiec teatralny otrzymuje płytkę i młotek drewniany. Przyrząd ten służy do aplaudowania arystów, grających na scenie i zastępuje trud klaskania w ręce. Jak stwierdzają naoczni świadkowie oryginalny ten instrument ma również i inne właściwości, na pierwszy rzut oka niedostrzegalne. Mianowicie płytki i młoteczki są tak miłe i tak zgrabnie urządzone, że każdy, kto je raz w ręce weźmie, nie może się powstrzymać od ciągłego ich używania.

Aktorzy egzotycznej krainy mają podobno zamiar wystawić pomnik wynalazcy owego instrumentu.

Najbogatsi ludzie świata.

„New York Times” podaje nazwiska najbogatszych ludzi świata. Należą do nich: Henry Ford, król automobilowy (550 milionów dolarów), John D. Rockefeller (500 milionów), książę Westminsteru (150), Sir B. Zacharów, Hugo Stinnes, Percy Rockefeller, baron H. Mizui, baron K. Iwazaki, J. B. Duke i Jerzy

Baker (wszyscy po 100 milionów dolarów). Wreszcie należy tu Gaekwar Barody (125 milionów dolarów) i T. Walker (od 100 do 300 milionów dol.).

Niespodzianką w tem zestawieniu jest umieszczenie Rockefellera na drugiem miejscu, uchodził on bowiem do tej pory za największego Krezusa, a majątek jego obliczono na sumę 5 tysięcy milionów dolarów. Warto wspomnieć, że Rockefeller, słynny z filantropji, gdyż poświęcił na cele dobroczynne setki milionów dolarów.

Giełda.

ZŁOTY = 20 TYSIĘCY MK.

Warszawa, (AW.) „Gazeta Warszawska” donosi, że 19. bm. ukazał się obwieszczenie min. skarbu notujące kurs bonów złotych na 20.000 mk.

GIEŁDA ZURYCHSKA.

Zurych, (PAT.) Notowania wstępne z dnia 19. czerwca b. r.: Berlin 0.0035; Holandia 218.60; Nowy Jork 266.75; Londyn 23.73; Paryż 24.30; Medjoan 25.15; Praga 16.77; Budapeszt 0.07; Bukareszt 2.75; Belgrad 6.20; Sofia 7.20; Warszawa 0.0040; Wiedeń 0.0078 i pół; austr. stempł. 0.0078 i pół.

50 tys. słów „via radio” w ciągu doby.

Telegrafia bez drutu zyskuje coraz większe powodzenie. Obecnie przeważająca część telegramów do Ameryki, Hiszpanji, Włoch, Rosji,

Egiptu itd. wysyła się w drodze „radiowej”. U nas najpotężniejsza stacja radiowa wybudowana niedawno pod Warszawą. Warto nadmienić, że obecnie przy pomocy radio można przesyłać 50 tysięcy wyrazów w ciągu jednego dnia.

GIELDA WARSZAWSKA.

Warszawa. Tel. wł. (J.) Gielda zu-
rychska. Notowania końcowe z dnia 19.
b. m. Berlin 63,50. Holandia 218,60.
Nowy Jork 556,75. Londyn 25,93. Paryż
34,75. Medjolan 25,25. Praga 16,71. Ba-
dapeszt 0,071. Bukareszt 2,75. Belgrad
6,25. Sofia 7,20. Warszawa 0,0046. Wie-
deń 0,0078½, austr. stempl. 0,0078½.

WIADOMOŚCI GIELDOWE.

Lwów, 19. czerwca 1923.

Gielda dla walut i dewiz została z
połączenia Min. Skarbu zawieszona.

W akcjach transakcje po kursach sil-
nie zwykłych przy stałe wznoszący-
m popycie. Obrót b. licze.

Choderowski 340—360000 (w Kra-
kowie 340—355000), Ofkos początkowo
215000, zakończył 240000, Zieleniewski
osiągnął kurs 605000, ustalił się przy
600000 (w Krakowie 590—610000). Bu-
wary notowały 350000, nieef. 340000,
Cmielów 90—110000, nieef. 82000, Gafo-
ta rozpoczęła i zakończyła 28000, Kar-
pańt doszedł do 65000, Parowozy z
210000 obniżyły się na 198000 (w Kra-
kowie 20000), Pezet 28000, Pecisk 65000,
P. Nafta awansowała na 69000, nieef.
62000 (w Krakowie 68—80000), P. T.
Bud. 40—44000, Rakszawa około 20000,
Siersza el. 38 i 35000, górnicza prze-
ściowo 420000, pod koniec 400000. Tes-
py 375—380000 P. T. H. pod koniec
25000 (w Krakowie 26000).

W akcjach bankowych liczne trans-
akcje. B. Hipot. przejściowo 36000 u-
stalił się przy 34000, silnie poszukiwany.
B. Przemysł. 30—33000. Oferty kupna
akcji Banku Ziemni. po 3000.

Ruch w niekotowanych b. ożywiony,
pod koniec słabsze. Polski Prz. Wełn.
5, Brugger 11,5. Automotor 16, Nitrat
34—37, nieef. 30—32, Rucker i H. 60,
Len 42—40, Len 42—42, P. Foresta 31—
32, Azot 29, Lesienice 67—70, Gazy
950—980, Wimmer Zilenseg 90—87, Chy-
bi 330—305, Cegielski 80—75, Olkusz
135—130, Czechowice 30, Gazociąg 28,
Gazetna 75,78, Jaworzno 1050—990, Lo-
komotywy 130.

Tendencja w akcjach silnie zwykło-
wa. Usposobienie niezwykle ożywione.

Wedle informacji wszystkie banki u-
traciły prawa dewizowe.

GIELDA LWOWSKA NEOFICJALNA.

Dolar = 108 do 112 tys.
na giełdzie nieoficjalnej.

Wczoraj od rana do południa była
gwałtowna haussa, później był krach
i dolary spadły do 6-tej wieczorem o
40 tys. na jednym dolarze. Kupujący o-
bawiali się dalszej bessy, przeto też
popołudniu obrót był bardzo słaby.

Dolary amer. 108000—112000, 1-ki
i 2-ki 105000—108000, dolary kanadyjs-
kie 105000—106000, 1-ki i 2-ki 102000—
104000, marki niem a 100 tys. 0,90—0,95,
50 tys. 0,90—0,95, 10 tys. 0,92—0,96, 1 tys.
star. em. 2,30—2,35, 1 tys. now. em. 0,80
do 0,90, setki drobne 1,70—1,80, leje 550
do 570, drobne 520—530, korony czes-
kie 3300—3500, drobne 3200—3250, austr.
tys. star. em. 7000—7300, austr. tys.
now. em. 1500—2000, setki austr. star.
em. za tys. 12.000—14.000, setki austr.

now. em. 8000—10000, drobne a 50—20—
10 teny—12000, austriackie stempl-
ki 65—170, austr. przekazy 1,72—1,76,
franki franc. 6000—6500; finity szterl.
55000—50000; franki szwajc. 22500 do
23000; ruble 5 setki 7,10—7,20; setki
zwykłe 7,20—7,30; rubl. „Kacik” 22 do
25; drobne 0,50—0,80; dumskie (vs. 22
do 25; dumskie a 250 15—16; karbowan-
ce 0,80—0,85; hrywny 1,90—1,95.

Złoto 20 kor. 510—525000 20 frank.
450—500000; 20 mark. 530—550000; 10
rubl. 580000—600000. Dolar 100000 do
102000.

Srebro, korony austr. 8800—9000; 5
kor. 45000—46000; floreny 22500—23000;
ruble 40000—42000; kopieiki za 1 rubel
15000—16000; leje 8700—8800.

WSPÓDZIELNIA BANKOWA**Fortuna**

we Lwowie ul. Kościuszki 22

przyjmuje zlecenia na zakupno i sprze-
daz elektryczny.

kupuje wszelkie waluty zagraniczne
po kursie dziennym 3095-6

Zdzisław Rudzki
starszy Radca Izby Skarbowej
we Lwowie

opatrzone Św. Sakramentami, zmarł
dnia 18. czerwca 1923 r. przeżywszy
lat 49.

Obrzęd pogrzebowy odbędzie się we
środe dnia 20-go czerwca b. r. o godz.
5-tej popołudniu z krypty kościoła
OO. Bernardynów na cmentarz Łyczak-
owski, na który w śniatku pogrążona
żona z synami, krewnych, przyjaciół i
znajomych zaprasza. 9803

We Lwowie, dnia 19. czerwca 1923.

Osobne zaproszenia nie będą rozsy-
lane.

Nowe podatki.

Rada miejska uchwałała z dniami
1 lipca 1923: a) pobierać podatek
wodociągowy w wysokości 1 proc.
czynszu z r. 1914, obliczonego w
złotyach polskich; b) pobierać staw-
kę podatku od lokali od czynszu z
r. 1914 do 600 kor. netto pół proc.,
od czynszu z r. 1914 do 1.800 kor.
netto 1 proc., od czynszu z r. 1914
ponad 1.800 kor. netto 1 i pół proc.
w złotych polskich, przy relacji jed-
na korona równa jednej marce.

Kronika.

Mimo horrendalnej zwykły cen towarów,
sprzedajemy do 15. lipca b. r. włącznie

— wszelkie czwary optyczne, a to: cwi-
klery, okulary i szkła po cenach, które
obowiązywały jeszcze w maju i czer-
wcu 1923 9805

Leon Appel i Ska, Lwów, Legionów I.

(—) Uwolnienie policjanta za naduży-
cie władzy. Przed ławą przysięgłych w
okręgowym sądzie karnym odpowiadał
wczoraj Józef Wróblewicz, b. plutono-
wy pol. państw. w Brzuchowicach, za
nadużycie władzy urzędowej, dokonane
razem z aresztowaniem Michała
Michuły i wymuszenie na nim okupu za
wypuszczenie na wolność w kwocie
1000 mkp. a od ojca jego Mikołaja 25
kg. jęczmienia i 50 kg. pszenicy. Po
przeprowadzonej rozprawie trybunał na
podstawie werdyktu sędziów przysię-
głych, uwolnił Wróblewicza od oskar-
żenia. Trybunałowi przewodniczył s. s.
G. Dukiet, oskarżał prok. Rottersman,
bronił adwokat dr. Besen.

(—) Aresztowanie złodziei garnków.
Za kradzież garnków Wojciechowi
Gwóździowi (Szymona I) aresztowano
wczoraj Izydora Frankowicza, Salomo-
na Selmecka, Bolesława Kwasińskiego
i Ludwika Biednia.

(—) Dział kradzieży deski. Wczoraj a-
resztowano Michała Dziada, pomocnika
kafarskiego (Bogdan 18), za kra-
dzież z fabryki wódek Spröchera, desek
wartości 150.000 mkp.

(—) Pojechała na świeże powietrze.
Służąca Marja Wenczeńko, wystana
przez swego chlebodawcę Bernarda
Sauerberga (Podzamcze 3), do jego żo-
ny, przebywającej na świeżem powie-
trzu w Janowie, zbiegła z rzeczami,
wartości 290.000 mkp.

(—) Drogocenny obraz. Maurycem
Saubermanowi, właścicielowi składu
wódek, zam. przy ul. Wolność 5, skra-
dziono obraz olejny wartości 1½ milj.
mkp. Podeprzane go o tę kradzież a-
resztowano Meleta Irydowa, handlarza
starzyzny, zam. przy ul. Traugutta 3.

(—) Kradzież w pocągu. Na linii Cho-
łoiów—Lwów skradziono w pociągu A-
brahamowi Bilkowerowi 280.000 mkp.

(—) Nozowcy hulają. Na Stanisława
Tymora, stusarza kolej, napadli wczoraj
około godz. 11 w nocy na ul. Gródec-
kiej nieznani bandyci, którzy go ciężko
poranili nożami. Po opatrzeniu przez Po-
gotowie ratunkowe ciężko ranego Ty-
mora odesłano do szpitala.

(—) Łatwolierna gospodyni. Do Ss-
li Rapp, zam. przy pl. Teodora 2, zgło-
sił się jakiś nieznany osobnik, który po-
dał, że się nazywa Berisch Datler i po-
prosił o nocleg. Nazajutrz po odejściu
rzekomego Datlera zauważyła Rappo-
wa brak garderoby, wartości przeszło
2 milj. mkp.

(—) Aresztowanie znanego złodzieja.
Posterunkowy Motyka przytrzymał
wczoraj znanego złodzieja Franciszka
Lastowieckiego za kradzież Janowi
Ciaćce, kożucha i bluzy, wartości 140
tysięcy mkp.

(—) Złapał gołębi za 5 milijarów. Fry-
deryk Pompach, elektromonter, zam.
przy ul. Rzeźnickiej 3, doniósł komisar-
jatowi policji, że od dłuższego czasu
łapie mu gołębi. Franek N., dozorca do-
rzę, przy ul. Stanisława 4. Dotychczas
dozorca ten wyłapał mu około 30 sztuk,
wartości 5 milionów mkp.

(—) Kradzież w tramaju. W wozie
trawajowym ŁD. skradziono wczoraj

Michałowi Szuszczykowi (Listopada 3),
portfel z gotówką 20.000 mkp. i doku-
mentami.

(—) Bezczelny kieszenkowicz. Mi-
chał Iwaszczyński z Kępsin Ruskiej
oddal wczoraj w ręce policji Oszjasza
Szymona Landesberga, którego ręce
złapał w swojej kieszeni. Mimo tego bez-
czelny kieszenkowicz nie przyznaje się
do kradzieży.

Z Towarzystwa Prawniczego. W pla-
tek, 22 czerwca o godz. 6½ popoł. od-
będzie się w lokalu przy ulicy Mickie-
wicza 5a, 1. p. odczyt Dra Antoniego
Wereszczyńskiego p. t. „Czy dla pro-
jektów organizacji samorządu”. Wstęp
wolny dla członków Towarzystwa —
Związku Adwokatów i Związku Sę-
dów oraz prowadzonych gości.

Kurs dla pisarzy gmin wiejskich o-
twiera Tymcz. Wydział samorządowy
dnia 24 września b. r. Bliższe wskazów-
ki co do wnoszenia podań otrzymać
można w każdym Wydziale powiatow-
ym

Z KRAJU.

Zwłoki topielca. W miejscowości Ku-
tyńska pow. Tlumacz znaleziono tydzie-
niami zwłoki topielca, które rzeka
Dniestr wyrzuciła na brzeg. — Mimo
skrzętnych badań nie udało się zlo-
sknować i przypisać należy, że
przyplłynęły one zdaleka a obecnie
wskutek zmniejszenia się poziomu wody
wyrzuciła je rzeka na brzeg.

Ujęcie zbiegłego mordercy. Po dłu-
gich poszukiwaniach udało się ująć na
Śląsku Cieszyńskim jednego z czterech
bandytów zbiegłych z więzienia moko-
towskiego w Warszawie po zamordo-
waniu dozorców. Morderca nazywa się
A. Debisz liczy lat 25. Był on skazany
na 10 lat więzienia a odżył już dwa

ZE ŚWIATA.

Samobójstwo królowej mody. Kiero-
wniczka znanej firmy modniarskiej Lou-
ise & Co w Nowym Jorku p. Taylor po-
pełniła samobójstwo; rzucając się w fu-
le morskie. — Sądzą, iż powodem sa-
mobójstwa był rozstrój nerwowy, spo-
wodowany przepracowaniem.

Pustynie na filmie. Kapitan angielski
Buchanan, który powrócił niedawno z
podróży naukowej przez Saharę przy-
wiózł niesłychanie ciekawe zdjęcia ki-
nematograficzne pustyni, długości 10 ty-
sięcy.

Matka 14 dzieci zamordowała męża.
Zamieszkała w Nowym Jorku Mary La-
nigan, lat 46, matka 14-ga dzieci zosta-
ła zamknięta w więzieniu pod zarzu-
tem zamordowania swego męża, z któ-
rym niedawno zerwała.

Spółka Akcyjna „Pezet” ogłasza o-
becnie przedpłatę na subskrypcję akcji
VI. emisji p. cenie 2.000 Mkp. od 1 akcji
i 500 Mkp. nominalne. — Akcjonariuszom,
którzy do 10 lipca br. przedpłaciły te u-
iszczą jest zapewnieniem, że podwyższe-
nie tej ceny emisyjnej w chwili sub-
skrypcji nie nastąpi. — Z tytułu prawa
poboru wypada na 12 sztuk akcji I—V e-
misji 10 akcji I—V emisji 10 akcji VI.
emisji. Akcjonariusze, którzy posiadają
ilości akcji niepodzielne przez 12 mogą
łączyć się z innymi akcjonariuszami ce-
lem uzupełnienia resztującej ilości akcji
do liczby przez 12 podzielonej. 9891

Ze sceny i estrady.

(Występy Gruszczyńskiego. — Popisy. — Premiera w operetce.)

Lwów 20. czerwca 1923.

„Zielony karnawał”, wyplaszający
zawsze i wszędzie niepoprawnych me-
lomanów z sal koncertowych i teatral-
nych, zjawiał się u nas w bieżącym sezo-
nie — na przekór przyjętym i uznanym
zwyczajom i obyczajom — pod znakiem
największego nasilenia muzycznego,
Głośne występy różnych znakomito-
ści — wznowienia — ba... nawet premie-
ry syją się jak z rogu obfitości, kpiąc
ze spóźnionej i nieodpowiedniej pory,
skłaniającej raczej do przebywania na
łonie natury, aniżeli do słęczenia w du-
sznych salach koncertowych i teatral-
nych. Opera więc — nieczynna i za-
mierzająca przez szereg miesięcy, elek-
tryzuje się występami Gruszczyńskiego,
który przebojem podbił serca publiczno-
ści lwowskiej i zyskał zaszczytny przy-
domek „nasz”. Nic jednak dziwnego —
jest bowiem Gruszczyński zaisie feno-
menem, którego zazdrościć nam mogą
pierwszorzędne sceny zagraniczne i w-

zdoszczą istotnie pragnąc zjednać zna-
komitego tenora dla siebie. Mieliszny
sposobność podziwiać onegdaj w „Hal-
ce” zarówno niezrównane warunki gło-
sowe, jak muzykalność i kulturę, jak
wreszcie wyszkolenie śpiewaka, który
dziś już może waleczyć o palnę pierw-
szeństwa wśród najznakomitszych śpie-
waków doby współczesnej. Osiągnie ją
też niebawem — o ile jej już siła faktów
nie osiągnął O dobre głosy bowiem ce-
raz trudniej, jak nas pouczają popisy
doroczne, zniżające się niemilosernie
długimi, najczęściej nudnymi, a nierząd-
ko źle wykonanymi programami nad
biednymi sprawozdawcami muzycznymi.
W ostatnich czasach nastąpiła moda
nazywania popisów „koncertami ucze-
niów”. Ret się więc od tych „koncer-
tów” (I) pod koniec sezonu.

Wystąpił tu dwóch... Na pierw-
szym, urządzonym pod hasłem dobro-
czynności produkowali się uczniowie i
uczennice klasy fortepianowej z Ottawa-

wej, oraz p. Majerskiego, ponadto zaś
klasy śpiewu p. Diannego. Na wyróż-
nienie zasługują panie: Popielowa i Ko-
ścińska. Ograniczam się do tej wzmianki
jedynie i nie wdaję się w dokładną oc-
cenę produkcji — koncert uczniów bo-
wiem jest, mimo szumnej nazwy, popi-
sem tylko, który jednak nie chce być
popisem — a cel dobroczynny zniewala
mimo wszystko do oględniejszego trak-
towania młodych adeptów sztuki, któ-
rzy tak chętnie i bezinteresownie nara-
żili się na tremę, byle tylko zasilić ka-
se instytucji filantropijnych. Powstaje
więc tyle kwestyj, zastrzeżeń i zawilo-
ści, iż lepiej nie wchodzić w ich środek.
Prze pięknie natomiast wypadły produk-
cje szkoły p. Karłowskiej. Na program
(wyjątkowo krótki) złożyły się twory
religijne, tworząc całość niezwykle
pedagogiczną a rzadko słyszaną. Wysoka
kultura muzyczna i smak artystyczny
znakomitej nauczycielki, jaka jest p. Kar-
łowska — świadczyły prawdziwie triumfy.
„Ave verum” Mozarta w interpretacji
p. Kończuckiej było nieskazitelnie styl-
owe i piękne — psalmy Gemólki wyko-
nane przez potrójny kwartet pod ba-
tutą dra Mitscha brzmią doskonałe.

P. dr. Mitscha wykazał przytem wielką
znajomość rzeczy i sprawność w przy-
gotowaniu i prowadzeniu zespołów wo-
kalnych. P. Tomaszewska odegrała Fan-
tazję i fugę g-moll Bacha, zdradzała w
swej grze wysokie zalety doskonałej
szkoły (p. Sołtysowej), która przeszła i
dzięki której zyskała onegdaj tyle okla-
sków na estradzie. Na zakończenie parę
słów o operetce, która w lecie nie traci
zwolenników, przeciwnie nawet — dzie-
ki suchej porze i udostępnionemu dostę-
powi do teatru Nowości — zyskuje na
irekwencji.

Ostatnia operetka Lehara „Królowa
Tanga” nie jest ani dobrą, ani złą — to
znaczy posiada tyleż wad co zalet —
utrzyma się więc w równowadze i osią-
gnie zapewne kilkanaście przedstawień
teatralnych. Spokojny więc o jej losy —
mogę się do tych kilku słów ograniczyć,
dodając, iż gra artystów była wcale do-
bra reżyserja staranna, a dekoracje, jak
na operetkę, odpowiednie.

J. B.

Straszna katastrofa kolejowa.

Rosyjski dziennik w Berlinie „Dni” donosi:

Sędztwo w sprawie rozbicia dnia 24 maja na moście przez rzekę Kneungu amurskiego pociągu osobowego, ustaliły, że katastrofa nastąpiła wskutek umyślnego zepsucia mostu przez niewiadomych złoczyńców.

Wagony z wysokości szesnastu metrów

spadły do wody.

Zabitych jest 41 osób ciężko rannych 110. — Pociągiem tym jechała w salonym wagonie nadzwyczajna komisja czytyńska z przysiężnikami z przydzielonymi do komisji agentami moskiewskimi.

Wszyscy pasażerowie tego wagonu zostali zabici.

He wynosi podatek dochodowy.

Min. skarbu zarządziło, aby pobór podatku dochodowego od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, poczynając od 1-go lipca był dokonywany wedle skali następującej:

Od rocznego wynagrodzenia w tysiącach marek podatek procentowy wynosi:

- Od 15.120 do 20.160 1.1%, od 20.160 do 25.200 1.4%, od 25.200 do 32.760 1.7%
- od 32.750 do 40.320 2%, od 40.320 do 47.880 2.5%, od 47.880 do 55.440 3%, od 55.440 do 63.000 3.5%, od 63.000 do 71.400 4.5%, od 71.400 do 79.800 5.5%, od 79.800 do 88.200 7%, od 88.200 do 96.600 8.5%, od 96.600 do 105.000 10%, od 105.000 do 109.200 11.5%, od 109.200 do 115.500 13%, od 115.500 do 121.800 13.6%, od 121.800 do 130.200 14.3%, od 130.200 do 138.600 15%, od 138.600 do 147.000 15.7%, od 147.000 do 157.500 16.5%, od 157.500 do 168.000 17.3%, od 168.000 do 178.500 18.1%, od 178.500 do 189.000 18.8%, od 189.000 do 199.500 19.5%, od 199.500 do 210.000 20.2%, od 210.000 do 220.500 20.9%, od 220.500 do 231.000 21.6%, od 231.000 do 241.500 22.3%, od 241.500 do 252.000 23%, od 252.000 do 262.500 23.7%, od 262.500 do 273.000 24.4%, od 273.000 do 283.500 25.1%, od 283.500 do 294.000 25.8%, od 294.000 do 304.500 26.5%, od 304.500 do 315.000 27.2%, od 315.000 do 325.500 27.9%, od 325.500 do 336.000 28.6%, od 336.000 do 346.500 29.3%, od 346.500 do 357.000 30.0%, od 357.000 do 367.500 30.7%, od 367.500 do 378.000 31.4%, od 378.000 do 388.500 32.1%, od 388.500 do 399.000 32.8%, od 399.000 do 409.500 33.5%, od 409.500 do 420.000 34.2%, od 420.000 do 430.500 34.9%, od 430.500 do 441.000 35.6%, od 441.000 do 451.500 36.3%, od 451.500 do 462.000 37.0%, od 462.000 do 472.500 37.7%, od 472.500 do 483.000 38.4%, od 483.000 do 493.500 39.1%, od 493.500 do 504.000 39.8%, od 504.000 do 514.500 40.5%, od 514.500 do 525.000 41.2%, od 525.000 do 535.500 41.9%, od 535.500 do 546.000 42.6%, od 546.000 do 556.500 43.3%, od 556.500 do 567.000 44.0%, od 567.000 do 577.500 44.7%, od 577.500 do 588.000 45.4%, od 588.000 do 598.500 46.1%, od 598.500 do 609.000 46.8%, od 609.000 do 619.500 47.5%, od 619.500 do 630.000 48.2%, od 630.000 do 640.500 48.9%, od 640.500 do 651.000 49.6%, od 651.000 do 661.500 50.3%, od 661.500 do 672.000 51.0%, od 672.000 do 682.500 51.7%, od 682.500 do 693.000 52.4%, od 693.000 do 703.500 53.1%, od 703.500 do 714.000 53.8%, od 714.000 do 724.500 54.5%, od 724.500 do 735.000 55.2%, od 735.000 do 745.500 55.9%, od 745.500 do 756.000 56.6%, od 756.000 do 766.500 57.3%, od 766.500 do 777.000 58.0%, od 777.000 do 787.500 58.7%, od 787.500 do 798.000 59.4%, od 798.000 do 808.500 60.1%, od 808.500 do 819.000 60.8%, od 819.000 do 829.500 61.5%, od 829.500 do 840.000 62.2%, od 840.000 do 850.500 62.9%, od 850.500 do 861.000 63.6%, od 861.000 do 871.500 64.3%, od 871.500 do 882.000 65.0%, od 882.000 do 892.500 65.7%, od 892.500 do 903.000 66.4%, od 903.000 do 913.500 67.1%, od 913.500 do 924.000 67.8%, od 924.000 do 934.500 68.5%, od 934.500 do 945.000 69.2%, od 945.000 do 955.500 69.9%, od 955.500 do 966.000 70.6%, od 966.000 do 976.500 71.3%, od 976.500 do 987.000 72.0%, od 987.000 do 997.500 72.7%, od 997.500 do 1008.000 73.4%, od 1008.000 do 1018.500 74.1%, od 1018.500 do 1029.000 74.8%, od 1029.000 do 1039.500 75.5%, od 1039.500 do 1050.000 76.2%, od 1050.000 do 1060.500 76.9%, od 1060.500 do 1071.000 77.6%, od 1071.000 do 1081.500 78.3%, od 1081.500 do 1092.000 79.0%, od 1092.000 do 1102.500 79.7%, od 1102.500 do 1113.000 80.4%, od 1113.000 do 1123.500 81.1%, od 1123.500 do 1134.000 81.8%, od 1134.000 do 1144.500 82.5%, od 1144.500 do 1155.000 83.2%, od 1155.000 do 1165.500 83.9%, od 1165.500 do 1176.000 84.6%, od 1176.000 do 1186.500 85.3%, od 1186.500 do 1197.000 86.0%, od 1197.000 do 1207.500 86.7%, od 1207.500 do 1218.000 87.4%, od 1218.000 do 1228.500 88.1%, od 1228.500 do 1239.000 88.8%, od 1239.000 do 1249.500 89.5%, od 1249.500 do 1260.000 90.2%, od 1260.000 do 1270.500 90.9%, od 1270.500 do 1281.000 91.6%, od 1281.000 do 1291.500 92.3%, od 1291.500 do 1302.000 93.0%, od 1302.000 do 1312.500 93.7%, od 1312.500 do 1323.000 94.4%, od 1323.000 do 1333.500 95.1%, od 1333.500 do 1344.000 95.8%, od 1344.000 do 1354.500 96.5%, od 1354.500 do 1365.000 97.2%, od 1365.000 do 1375.500 97.9%, od 1375.500 do 1386.000 98.6%, od 1386.000 do 1396.500 99.3%, od 1396.500 do 1407.000 100.0%

Tem samym należy poczynając od 1. lipca 1923 roku zaniechać pobierania podatku dochodowego przy wypłacie takich wynagrodzeń, których wysokość nie przekracza 15.120.000 mk. rocznie.

Niniejsze zarządzenie dotyczy również potrącania podatku dochodowego od wynagrodzeń, należnych za lipiec 1923 r., a wypłaconych w czerwcu 1923 r.

Kosztowne wychowanie syna Bratiana.

Premier rumuński Bratiano pobiera oprócz własnej olbrzymiej gaży specjalny dodatek na wychowanie syna w wysokości 13.500 lei mies. Pismo bukareszteńskie „Aurora” donosząc o tem pisze: „Dziecko” owe jest dorosłym zupełnie mężczyzną, który poślubił niedawno księżniczkę Sturzę, biorąc w posagu pół milarda lei. Zmudnem więc musi być to wychowanie, jeśli ojciec zmuszonym jest pobierać na nie ze skarbu państwowego 13.500 lei!

20-lecie i otwarcie parku sportowego

I. B. R. S. „Czarni”.

I.

Po dwudziestu latach zmudnej pracy sportowej znaleźli się wreszcie „Czarni” we własnym gnieździe sportowym. W przedłużeniu Placu Powystawowego, na dawnym konnym torze Cetnera, rozciąga się park sportowy „Czarnych” urządzony wzorowo, dzięki niezłomnej pracy inż. Christelbarera, jednego z głównych krzewicieli i organizatorów sportu polskiego.

Zdobycie najważniejszej podstawy rozwoju, t. j. własnego boiska, dla niewątpliwie „Czarnini” możność spełnie-

nia szczytnego zadania szerzenia sportu polskiego

Dzień 29 czerwca radosny dzień otwarcia własnego parku, będzie obchodzony niezwykle uroczysto, mając odąd do dyspozycji 3 zdrenowane boiska (jedno główne i dwa treningowe), bieżnię, skocznię i rzutnię, tor dla cyklistów i korty tenisowe, będą mogli teraz „Czarni” z większym jeszcze pożytkiem i chlubą pracować.

Z uroczystością otwarcia parku łączy „Czarni” uroczystość 20-lecia istnienia klubu, która jest równocześnie dwudziestolecie sportu polskiego.

Maszyna piekielna w walizce.

Sąd przysięgłych w Królowcu skazał wachmistrza Gronaua na 15 lat więzienia za zbrodnicze użycie maszyny piekielnej celem zgładzenia własnej małżonki.

Gronau dał mianowicie żonie swej udając się z córką w podróż małą walizkę, zawierającą maszynę piekielną, która eksplodowała w pociągu. Pani Gronau odniosła bardzo ciężkie rany, córka zaś zginęła na miejscu.

Handlarze żywym towarem.

Z Aradu donoszą, iż zginął tam w nie wytłumaczony sposób dwadzieścia dziewożat w wieku 14 do 15 lat. Dziewczęta są przeważnie uczennicami liceum. Przy puszczają, iż padły one ofiarą uwłających się tamże handlarzy żywym towarem.

Z teatrów.

Teatr Wielki:
Środa, 20 czerwca „Popas króla Jęgości” komedia.

Czwartek, 21 czerwca „Flet zaczarowany” opera.

Piątek, 22 czerwca „Łabędzie jezioro” balet.

Sobota, 23 czerwca „Flet zaczarowany” opera.

Teatr Mały:
Środa, 20 czerwca „Powódź”.

Czwartek, 21 czerwca „Powódź”.

Piątek, 22 czerwca „Powódź”.

Sobota, 23 czerwca „Powódź”.

Teatr Nowości:
Środa, 20 czerwca „Królowa Tanga”.

Czwartek, 21 czerwca „Królowa Tanga”.

Piątek, 22 czerwca „Szkola Kokot”.

Sobota, 23 czerwca „Królowa Tanga”.

„Zaczarowany Flet”. We czwartek w Teatrze Wielkim idzie po raz pierwszy arcydzieło Mozarta w wykonaniu uczniów szkoły prof. Płomińskiego przy współudziale chórow, baletu i orkiestry Teatru Wielkiego pod batutą p. Lehrera. Reżyserja spoczywa w rękach dyr. oper zagranicznych W. Morisa. Zaznaczyc należy, że „Flet zaczarowany” po raz pierwszy w ogóle w Polsce wystawia teatr lwowski

„Szkola kokot”. Teatr Nowości występuje w piątek z premierą głośnej sztuki pod tym tytułem, którą reżyseruje p. Orzechowski. Główne role grają pp. Łozińska, Rowińska, Romanówna, Debicka, Ładasiówna, Justian, Kalinowski, A. Bystrzyński, Nawroćki.

Pierwszych zawiązków klubu „Czarni” szukać należy w latach 1900—1903, kiedy mianowicie młodzież i szkoły realnej zapoczątkowała ćwiczenia na wolnym powietrzu, najpierw na polanie; gdzie dziś stoi „Szkola kadecka”, a następnie na „Placu Powystawowym”, na którym właściwie narodził się sport polski.

Z przyborów do gier i zabaw najchętniej była widziana piłka nożna, którą kopano bez planu, aż do zmęczenia.

Zorganizowanie pierwszej jednostki footballowej, grającej według reguł „football-association”, przypada na rok 1902, a pierwszy publiczny występ tej jednostki we wrześniu tegoż roku dał początek rozwojowi tej gałęzi sportu.

Do tych pierwszych zawodów przeciw „Czarnym”, którzy w następnym roku przybierają nazwę „Lwowskiego klubu piłki nożnej”, wystąpiła drużyna, zorganizowana na preces z uczniów szkół średnich. Zawody zakończyły się wygraną „Czarnych” w stosunku 3:0; sędziował członek Sokoła-Macierzy, p. Król.

W miejscu tem należy podnieść olbrzymie zasługi p. Kazimierza Sołtyńskiego, który był duszą wszelkich porządków sportowych we Lwowie.

(Historje rozwoju klubu „Czarnych” podamy w najbliższym numerze).

★

Wyścigi Lwów—Przemysł. Lwowskie Tow. Kolarzy i Motorzystów uprasza P. T. Towarzystwa sportowe miast: Gródek Jagielloński, Sądowa Wisznia, Mościska, Medyka, do pomocy przy utrzymaniu porządku na gościńcu podczas wyścigu kolarskiego Lwów—Przemysł dnia 24 czerwca 1923 w niedzielę rano do godz. 11.

—o—

WYNIKI ZAGRANICZNE

Wiedeń. Niedzielne wyniki są zgola sensacyjne i nieoczekiwane. Rudolfskugel — Amateurs 3:2 (0:2); Simmering — Wanter 3:2 (3:1); W. A. C. — Admira 5:1 (4:0); Rapid—Sporclub 2:1 (2:1); Vienna — Hakoah 1:0 (1:0)!

Budapeszt: MTK. — UTC. 4:1 (3:0); FTC. — Toerekvoes 3:2 (2:0).

Wyścigi cyklistów w Łodzi. Z okazji zjazdu towarzystw kolarskich odbyły się w Łodzi wyścigi. W biegu motocyklistów zwyciężył Hochsman; w biegu gościnnym Iko, a w biegu m. Łodzi Müller.

OGŁOSZENIA

Nauka i wychowanie

FILOZOFKA, rutynowana pedagogiczka przyjmie lekcje na wyjazd. Zgłoszenia pod „Wakacje” do Administracji „Gazety Porannej” 4002-3

Małżeństwa

BIURO pośrednictwa małżeństw Zorza, ul. Balonowa 16, pośredniczy przy zawieraniu małżeństw i prosi panów i panie o adresy przy dołączeniu znaczka pocztowego. 3992-2

STARSZEGO, o wybitnej inteligencji pana, na wysokim stanowisku, pozna jako towarzysza spacerów, niezależna sympatyczna, interesująca pani (żydówka). Cel matrymonialny. „Zrozumienie” Administracja. 4000

KAWALER zupełnie zdrowy, rosty, o wysokiach zoletach charakteru, poślubi młodą, dobrze zbudowaną, poważnie myślącą, inteligentną pannę z lepszego domu. Dyskrecja zapewniona. Korespondencja Rodziców najpożądalsza. „Kolejowce” do Administracji. 3997

Posady i prace

PANNA do magazynu papierowego Stanisława Abła znajduje zaraz posadę. Zgłoszenia Legionów 11. 3972-3

CHŁOPIEC 16—18 lat potrzebny do biara. Oferty z podaniem referencji składać do adm. „Gazety Por.” pod PAST. 3968-2

WOJSKOWE STOW. SPÓLDZ. Czarnieckiego 7, przyjmie do zajęć popołudniowych zdolnego buchaltera-bilansistę. Zgłoszenia osobiste między godziną 18 a 20. 3991

MŁODY BUCHALTER z praktyką bankową, poszukuje posady. Łaskawe zgłoszenia do Administracji pod „Saldokontysta”. 3986-2

POSADY ZARZĄDCZYNI wielkiego gospodarstwa w Małopolsce poszukuje inteligentna, pochodząca z ziemiańskich sfer Wielkopolańska, w średnim wieku, mająca rozległą praktykę w ogrodnictwie, hodowli warzyw, mleczarstwie, chowie drobiu i t. p. Zgłoszenia pisemne pod „Wielkopolańska” proszę kierować do Administracji „Gazety Porannej”. 3936

Mieszkania, lokale, sklepy

LOKAL przemysłowy do wynajęcia. Zgłoszenia do Administracji. H. W. 9614-2

POSZUKUJE 3 pokoi z kuchnią łaźnią, pełnym komfortem, okolica obojętna za wyjątkiem dzielnic żydowskich; pośrednictwo wykluczone. Dam odstępe. Oferty sub „Byle zaraz” do Administracji „Gazety Por.”. 3971-2

URZĘDNICZKA bankowa poszukuje pokoju umeblowanego z utrzymaniem lub bez. Zgłoszenia do Administracji pod „Urzędniczka 25”. 3935-3

Kupno, sprzedaż, zamiana

REALNOŚĆ PRZY UL. GRÓDECKIEJ, blisko dworca z wolnym lokalem na biuro i magazyn kupię. Oferty pod „Gródecka” do Administracji „Gazety Por.” ul. Sokoła 4. 3976

PIĘKNA, dwupiętrowa kamienica obok Zamku sprzedam za 20.000 złotych pol. Pośredników poszukuję. Zgłoszenia: Administracja pod „Najlepsza lokata”. 3994-2

BIBLIJA w tłumaczeniu niemieckim, słynne wydanie ilustrowane przez Dorego w okazałej oprawie do sprzedania. Zgłoszenia pod „Znawca” do Administracji. 3996-3

KUPIE 4½% listy zastawne Banku Hipotecznego, Lwów, Torosiewiczza 38. 3990-3

Rozmaite

MŁYŃSKIE kompletne urządzenia, dostarcza natychmiast ze składu Riesel, Schieber i Friedländer. Lwów, Bratierowska 11A. 3702-9

MŁYŃSKIE KAMIENIE kwarcowe, szmerglowe, francuskie, fabryki J. Trapp, Pilzno, Czechosłowacja, sprzedaje Rolindustria S. A. Lwów, Fredry 9. 3774-6

SZYNY 65 mm. 1 wagon dostarczy „Standard”, Kraków, Grodzka 25. 9805-2

Lekarz chorób wenerycznych i skórnych

Dr. A. NADEL

powrócił i ordynuje pl. Hałki 7 od 12—5. 3641-0

Dr. SCHWARZ Specjalista chorób wenerycznych i skórnych, b. sekundariusz szpitala powszch. Lwów, Stowackiego 4, naprzeciw głównej poczty. Leczenie pian, brodawek, włosów elektrolyz i lampą kwarcową. 3943-08

RAKIETY, piłki, meszty tenisowe. Piłki nożne, dętka zapasowe, dresy, sztuce, nagolenniki, dyski, tyczki do skoku i inne artykuły sportowe jedynie u firmy J. Rosenmann, Akademicka 26. 9585-10

ROWERY i wszelkie części składowe do tychże, opony, dętki, dzwonki i t. p. football, dętki i pompki footballowe poleca najtaniej A. Friedfeld, Lwów, Jagiellońsku 9. Wysyła na prowincję odwrotnie. 9611-15

PERLAKI—KASPRY Nr. 0, 1 2, okazynie do sprzedania, oraz Kamienie, Walce, Motory ceny bez konkurencji „Pilet”, Lwów, Batorogo 4. 3995-10

Spółka Handl.-Przem. „ESHAPE” Lwów, Akademicka 15.
z ogr. por. Nr. telef. 469,

GUMY SAMOCHODOWE: Michelin Cablé, Englebert Chevron Cord, Vredestein.

OLEJE MOTOROWE: „Gargoyle Mobiloils” A, B, BB, C, E, i smar Mobilubricant medium.

POWAŻNA INSTYTUCJA HANDLOWA posiadająca lokal w śródmieściu, liczne zastępstwo wyrobioną klientelę, poszukuje spółnika chrześcijanina z kapitałem 100—200 Miljonów Mkp. celem rozszerzenia swych agend — Zgłoszenia do Admin. okazie milionówki Nr. 422162. 3985

PRZECIWIW POŻAROM

zabezpiecza najpewniej dobra studnia wiercona, z pompą ssąco-tłoczącą, która w razie ognia służy jako sikawka. 3-letnia gwarancja.

Dostawa ratychmiasłowa, poleca

Przedsiębiorstwo wiercenia studziń FR. DOMINIK, Lwów, Listopada 37. 3939-5

Obrączki szczęścia

sprzedaje nowożeńcom

H. Gutterman, Sykstuska 14

STAMPILJE I TABLICE

5764-29 wykonuje najtaniej Lwów, Sykstuska 17. J. GOLDGEIER.

Stenografistka

polsko-niemiecka biegła w pisaniu na maszynie „Underwood” i samodzielnego korespondenta polsko-niemieckiego oraz praktykanta biurowego poszukuje

„KOLONIALPOL”

Lwów Kościuszki 5, od 10—12. 3958

Mam do oddania w większych ilościach

**RYŻ „BURMANA II”
CYKORJĘ „GLEBA”
KAWĘ i HERBATĘ.**

Zgłoszenia pod „Ryż” do biura ogłoszeń Brücka, Lwów Kościuszki 2. 3989-2

UWAGA

ŻĄDAJECIE WE WSZYSTKICH APTEKACH DROGUERJACH I SKŁADACH FARB — JEDYNIENIE NIEZAWODNYCH ŚRODKÓW TANATOL’u przeciw KARALUCHOM I PRUSAKOM, ORWIN’u „ MYSZOM I SZCZUROM, MOGIL’u „ PŁUSZKOM,

a przekonacie się, że są najskuteczniejsze. W użyciu od 1911 roku w kraju i za granicą. DOM PRZEM. HANDE.

J. SROCYŃSKI & SKA

Sp. z ogr. odp. — WARSZAWA, ŻŁOTA 22. 0000

**ROENTGENOLOG
Dr. Ludwika LANDES**

po powrocie z zagranicy ordynuje w zakresie dyagnostyki oraz terapii powierzchnowej i głębokiej od godz. 9 do 12 i od 3 do 6 we Lwowie, ul. 3. Maja 7. 3750-6

Zawiadamiamy niniejszem PT. Interesowanych, że na żądanie naszych stałych odbiorców, sprowadziliśmy maszyny najnowszej konstrukcji, a zatem możemy dostarczać słomianki na fiaski każdej wielkości i fasonu, jakoteż słomianki trzy razy szybciej. Pierwsza Krajowa Fabryka słomianek do opakowania fiasek, Wieliczka Tel. 42. 9793-2

5 słów!

**OMEGA
ZEGARKI
GUTTERMAN
SYKSTUSKA 14.**

3783-2

Czytajcie

„Gaz tę
Bankową”

**100.000 kg.
gotowych STALOWYCH WAŁÓW**

Transmisyjnych wszystkich wymiarów oraz wszelkie gatunki stali, blach, drutów i narzędzi Böhlera poleca Największy Skład Fabryczny ADOLFA WIETCHY we Lwowie, ul. Króla Leszczyńskiego 20—24. Sklep: Kopernika 11. 8869-4

Czytajcie
„Szczutka”

Spółka Akcyjna Wydawnicza

WE LWOWIE, ul. Senatorska 6 9196

poleca niezwykle interesujące i tanie książki:

- Piotr Benoit: Tajemnice Sahary (powieść) (Atlantyda) . . . . . 4500 Mp.
- H. Zbierzchowski: Żongler, rzeczy wesołe i smutne (poezje) . . . . . 3000 „
- Nemo: Rzeczy wesołe, (poezje) . . . . . 3000 „

Do nabycia w biurach firmy przy ul. Senatorskiej 1. 6.

Wysyłka książek tylko za poprzednim nadesłaniem należności.

TARGI WSCHODNIE WE LWOWIE

od 5-go do 17-go września 1923.

Z powodu niemożności kalkulacji cen wystawowych w markach polskich, zawiadamiamy, że wpłaty za miejsca wystawowe od 20. czerwca b. r. będą przyjmowane wedle następującej taryfy:

- 1 m² miejsca na środku pawilonu . . . . . 5 złp.
- 1 „ „ pod ścianą ogrodz. balustradą 6 „
- 1 „ kory otwartej pod ścianą . . . . . 7 „
- 1 „ „ zamkniętej . . . . . 9 „
- 1 „ miejsca na wolnym powietrzu . . . . . 2 „

płatne na nasze rachunki w bankach lub P. K. O. Nr. 149.530 wedle kursu franka szwajcarskiego na giełdzie warszawskiej w dniu wpłaty. Należności już zaliczone, o ile nie zostały wpłacone do 20. czerwca b. r., będą uzupełnione według powyższej taryfy. Wszelkie inne należności wystawowe będą kalkulowane w złotych polskich proporcjonalnie do podanych powyżej cen za miejsca.

Zarząd „Targów Wschodnich”.

4004

Należność pocztową opłacono rvczałtem. — Prenumerata miesięczna 27.000 Mk. — Z dostawą na miejscu lub z przesyłką pocztową 30.000 Mk. — Za granicą 35.000 Mk. — Redakcja: Lwów, ul. Senatorska 6. — Administracja ul. Sokoła 4. — Telefon Redakcji w dzień Nr. 15, a w nocy począwszy od godz. 8 wieczorem Nr. 230. — Telefon Administracji 291.